

ARCHAN

8
2002

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

rodiče – souboj nebo spolupráce? – vzdělání je důležitější než... – výchova jako společná cesta – problémy dětí nebo rodičů? – jiná autorita – a o tom to je... zkrátka parááááda!!! – anketa – co si ohočení rodiče nechají líbit aneb changes – rodiče a folklor – oddíl kontra rodiče – léto malého prince – klub generali, společník pro váš volný čas – mokrý úmos – kronika

Rodiče – souboj nebo spolupráce?

Poprvé jsem si kupodivu tuhle otázku „otestoval“ ještě dřív, než jsem začal vést malé kluky v oddílu. Bylo to v předvečer studentské stávky 21. listopadu 1968. Celé dopoledne jsme jako představitelé studentské samosprávy na tehdejší Střední všeobecně vzdělávací škole Budějovická přesvědčovali vedení školy, že se musíme připojit k vysokoškolaákům, kteří na druhý den vyhlásili proti sovětské okupaci a jejím důsledkům celorepublikovou stávku. Ředitelka školy i její pravá ruka – předseda celoškolského výboru KSČ – hledali všemožné únikové cesty, jak úplně neztratit tvář před námi a současně ani svoje místo ve vedení školy při očekávatelné odvetě těch „správných soudruhů“, kteří pochopili, že okupace byla vlastně přátelská pomoc.

Nakonec domnělou záchranu našli v nápadu, že oni sami nemůžou něco takového rozhodnout, protože během stávky vlastně ztrácejí možnost školu řídit a tedy za ni zodpovídat. Takže se stávkou by museli souhlasit rodiče žáků, kteří na školu chodili. A protože právě ten večer byly rodičovské schůzky, měli jsme sami získat od rodičů souhlas se stávkou. Ředitelka a její věrní předpokládali, že nás, sedmnáctileté, smetou rodiče svou „rozumností“ (rozuměj – strachem o své děti) – a bude po starostech. Nesmetli nás. Naopak – v drtivé většině nás nadšeně podpořili.

Stávka byla – a s ní i pro některé z nás ze dne na den skončilo dětství a stáli jsme oběma nohama v dospělosti. A já jsem mimo jiné získal celoživotní důvěru v možnost probouzet „naděje mláďá“ i v rodičích zdánlivě usazených a životem jinak už docela usmýkaných.

V dobách své hlavní „éry“ vedení oddílu – tedy v 70. a 80. letech dnes už minulého století – jsem měl s naprostou většinou rodičů velmi dobré zkušenosti. Pomáhali, kde se dalo: s dopravou věcí na tábory, se zajišťováním ubytování na jarní prázdniny, při vyjednávání s úřady, při stavbě a bourání tábora, se sháněním všeho potřebného pro naše oddíly – od zdravotního zajištění až po kvalitní švédské pily. A ještě vozili přes celou Prahu své děti týden co týden na schůzky, poctivě kontrolovali plnění úkolů, které tu a tam bylo třeba kontrolovat mimo schůzky, a naprostou samozřejmostí bylo, že včas a bez řeči platili oddílové příspěvky.

Možná, že při tomhle líčení teď moji mladší kolegové vedoucí kroutí nevěřičně hlavou, nebo se jich zmocňuje střídavě zlost, závist a malomyslnost. Tu a tam dnes

slyším skutečné horory o tom, jak jim dokáží rodiče komplikovat život. A mnohdy i svým dětem. Jasně. K tomu, co jsem o rodičích „svých“ děti napsal, musím doplnit velmi podstatnou informaci: ti rodiče si velmi vážili toho, že mohou mít své děti v našem oddílu (později v našich oddílech). Byly to většinou rodiny, se kterými předchozí režim zacházel nepřátelsky – rodiny aktivních křesťanů a disidentů. Ti rodiče někdy i dva roky čekali na to, abychom přijali jejich dítě do našeho oddílu. Věděli, že v našich oddílech poskytneme jejich dětem to, co se jim jinde zoufale nedostávalo: důslednou snahu o fair play, ochranu před násilím, spolehlivost a skutečný zájem o radost i zdravý rozvoj dítěte. A my jsme si byli na druhé straně vědomi toho, že opravdu máme co nabídnout. Myslím, že právě toto obojí – dokázat nabídnout dětem kvalitu, která jinde „není k máni“, a být si vědom, že to dokážu – je právě onou nutnou i postačující podmínkou úspěšné spolupráce s rodiči. Platilo to tehdy – a určitě to platí i dnes.

Jiří Zajíc – Edy

Ilustrační foto José – z roverských kursů Fons

Vzdělání je důležitější než...

Krátce po svém jmenování ministryní školství jste vyjádřila přesvědčení, že tuto situaci chápete jako výzvu rezortu, aby se posílilo jeho postavení a získal větší vliv. Nač spoléháte při uskutečnění tohoto kolosálního záměru?

Záměr to není kolosální, ale pouze nezbytný. A spoléhám pouze na přítomnost těch lidí, kteří jsou si vědomi, že vzdělání je důležitější než kupříkladu prostředky na výzbroj armády.

Kde vidíte klíč k řešení tíživého problému učitelské autority vůči žákům, případně i vůči rodičům?

V první řadě ve změně postavení učitele. Učitel musí být člověk, který má dost sebevědomí a který svoji autoritu nemusí prosazovat demonstrativně. V této souvislosti může pochopitelně stát pouze vytvářet určité podmínky pro rozvoj takového sebevědomí: zajišťovat učitelům příležitost k soustavnému kvalitnímu sebevzdělávání, poskytnout jim pracovní jistoty a, opravdu až v poslední řadě, zaplatit je tak, aby nemuseli uvažovat, jak vyjdou ze dne na den.

O spolupráci s Vámi jistě budou usilovat i sdružení dětí a mládeže. Máte o ní nějakou konkrétnější představu? Co by ji mělo na obou stranách charakterizovat?

Vstřícnost a realismus.

Podpoříte svou dcerku Aničku v tom, aby získala kamarády a zázemí v nějakém dobrém dětském oddílu? Považujete to za důležité?

Ano. Považuji to za velmi důležité.

Ve svém projevu k zahájení školního roku jste vyzvedla hodnotu lidské solidarity, potřeby pomáhat, soucitu a odpovědnosti. Obdobně jste se před časem vyjádřila pro časopis *Nový prostor*. Myslíte, že lze lidi účinně k těmto postojům vychovávat? Jak?

Lidé tyto postoje získávají výchovou a vzděláním. To je však něco jiného, než kdybychom řekli, že k solidaritě, soucitu či odpověd-

nosti můžete vychovávat ve smyslu nějakého poskytování či trénování dovedností. Naopak, pouze taková výchova a takové vzdělání, které se neredukuje pouze na poskytování dovedností a znalostí, poskytuje prostor k tomu, že v člověku mohou růst tyto hodnoty.

V onom rozhovoru pro *Nový prostor*, který je nabídkou smysluplného zaměstnání bezdomovcům, jste svůj postoj k Vánocům charakterizovala parafází z bible. Myslíte, že znalost bible má dnes patřit k solidnímu všeobecnému vzdělání?

Ano. Znalost bible určitě patří k solidnímu všeobecnému vzdělání. Podobně jako třeba znalost *Illiady*.

Váš pradědeček František Modráček v knize *Společenský vývoj upozorňuje, že „společenská zřízení každého období lidských dějin odpovídají stupni kultury tohoto období“. Čím je podle Vás typický ten stupeň kultury, který dnes určuje naše současné společenské zřízení?*

Také úroveň výroků o vztahu kultury a společenských zřízení přísluší tomu kterému období. Můj pradědeček napsal Vámi citovanou větu v době, kdy se všeobecně věřilo na jakýsi v zásadě jednotný pokrok lidstva, na jehož vrcholu stojí tehdejší industriální západ. Dnešek se naopak vyznačuje

Otázky pro paní ministryni
JUDr. Petru Buzkovou

situaci, ve které musíme hledat takové globální zřízení, které se neopírá o jednu dominantní, nebo chcete-li nejvyspělejší, kulturu, ale které „smiřuje“ různé, často radikálně odlišné zkušenosti lidí vyrostlých a vychovaných v neuvěřitelně rozdílných podmínkách.

Ptal se Jiří Zajíc

Pamatujete se sama ze školy na něco, co byste chtěla a teď i mohla změnit?

Coby dítko školou povinné jsem chtěla změnit třeba začátek školního dne. Ale mohla bych to udělat dnes? Co by mi řekly maminky těch dětí, které odcházejí do práce na šestou nebo sedmou hodinu, a už dneska proto jejich děti chodí do ranní družiny? Ale dobře, abych neuhýbala vaši otázce – nesu si v sobě jizvu ze školních let. Rodiče nežili spolu a já se proto dostala automaticky do kolonky „problémové dítě“. V jedenácti dvanácti letech ještě obvykle neumíte, alespoň já jsem neuměla, pochopit, že vám lidé nedávají většinou nálepky ze zlé vůle, ale „pouze“ z bezohledné pohodlnosti a lhostejné neznalosti. Vím, není to problém, který zmizí mávnutím proutku nebo „ukazovátkem“ paní ministryně – ale myslím, že tady bude mít obrovskou roli právě další vzdělávání učitelů a nastavení systému tak, aby podporoval ty, kteří lhostejní nejsou.

Jste také ministryní mládeže. Jaké jsou vaše kompetence v této oblasti? Co můžete udělat pro zdravý vývoj mládeže? Aby se mezi ní nešířily drogy, agresivita, násilí?

Ano, jsem ministryní mládeže, ale právě ta nejpálčivější oblast, nehezky nazývaná sociálně patologické jevy, se dotýká několika ministerstev – vnitra, sociálních věcí, zdravotnictví, dokonce i spravedlnosti. A já doufám, že velmi dobrý zákon o soudnictví pro mládež nepřijatý minulým parlamentem přijde brzy na pořad dne. První fáze bude tedy vyjednávání a hledání dohod o spolupráci, která nefungovala v této oblasti zrovna nejlépe. Ale jinak je věc

jasná – nevím, jestli česká společnost dokáže zastavit nárůst drogových závislostí, musíme ale udělat všechno, co můžeme, abychom toho dosáhli.

Stejně tak jste i ministryní tělovýchovy. Jaký je váš vztah ke sportu? Chystáte se i v této oblasti na nějaké změny?

Se sportem se tolerujeme, občas spolu i dobře vycházíme. Někaké dramatické změny uplatňování státní odpovědnosti v této oblasti nechystáme, ale budu usilovat o to, aby se maximální důraz kladl na dostupnost sportu – Dominik Hašek nebo Jaromír Jágr představují bezesporu zdroj národní hrdosti, nemluvě už o tom, že ráda

koukám na dobrý hokej, ale co do důležitosti jsou naši reprezentanti méně významní než například děti školou povinné nebo prostředky pro sportovní aktivity zdravotně postižených.

*Ptala se Jarmila Kopejsková
Převzato z internetového týdeníku
ČSSD Pohled*

Národní parlament dětí a mládeže se sešel na konci října v Praze. Usnesení, které přijal, si můžete přečíst na www.adam.cz. Pokud chcete podobnou akci v místním měřítku uspořádat i u vás, a nevíte jak, kontakty najdete tamtéž, a také v příštím čísle Archy.

Výchova jako společná cesta

Děti potřebují hranice – to platí víc než kdy jindy v době, kdy jsou fyzické i psychické hranice dětí stírány a znevažovány válkami, hladem, ponižováním a zneužíváním. Respektovat hranice dětí znamená zaručit jim důstojný vývoj. V tomto smyslu hranice chrání – ale nechrání před skutečností. Kdo chce děti ušetřit zkušeností těsnými hranicemi, činí dospívající nezpůsobitelnými životem. Děti potřebují hranice... a dospělí také, doplnila jedna matka mé zjištění. Rodiče, vychovatelé, vychovatelky, učitelé a učitelky, všichni lidé, kteří působí v pedagogickém procesu, potřebují hranice. Kdo si nevymezí žádné hranice, činí se neschopným jednání, bude poddajným otrokem, před kterým děti nemají respekt. Vytyčovat hranice znamená vzájemně v sobě uznávat a respektovat osobnost. Ačkoliv mnoho rodičů, vychovatelů i učitelů cítí, že hranice jsou nezbytné, v praxi všedního dne panuje v jednání velká nejistota. Protože člověk chce pro dítě to „nejlepší“, myslí si mnozí, že se to neslučuje s vymezováním hranic. Jaký omyl! Proto v tolika vztazích rodičů k dítěti převládá přílišná povolnost. Rodiče vše snášejí tak dlouho, až to – v pravém slova smyslu – bouchne. Nežvládané pedagogické vedení vždycky s sebou nese značné problémy. Nezřídka jsou to poranění na těle i na duši. To na jedné straně. Druhou stranou mince je přibývající sterilita, odtažitost a chlad ve vztazích mezi rodiči a dětmi. O výchově se mnoho čte a autoři si v otázkách výchovy často odporují. Lidé chtějí všechno dělat správně, proto naslouchají odborníkům – a jsou znejištěni, či dokonce ztrácejí odvahu. Důsledkem je výchova „hlavou“, vztah k dětem, který příliš buduje na racionalitě a řeči, „výhovný vztah“, kde se nedbá na cit a spontánnost, na „odvahu být nedokonalý“, „odvahu jednat nerozumně“. Kdo chce vychovávat bezchybně, plete si „výhovný vztah“ s vrcholovým sportem. Vědomí toho, že mohou udělat chybu, zbavuje tíže, uvolňuje. Mohu se za chyby omluvit. Porážky jsou dary, ze kterých se mohou učit, podněty, abych to v budoucnosti dělal jinak – a lépe. Rodičům vystaveným stresujícímu nutkání „všechno dělat správně“ říkám, že mají právo na deset chyb denně. To z nich snímá tlak. Pacienti jedné americké

terapeutky, kteří chtějí vždy bezchybně pracovat, žít a vychovávat, dostávají za úkol koupit si za každou chybu, které se dopustí, okamžitě nějaký dárek, něco si dopřát. Pacienti se tak mají učit přijímat chyby a považovat je za dar. Problémy ve výchově jsou normální – chyby k ní patří. Existují ovšem formy zranění ve výchově, jejichž následky jsou trvalé: neustálé tělesné týrání, duševní týrání odepřením lásky a nedostatečná citová blízkost a sexuální zneužívání. Nutkání vyhýbat se porážkám, všechno dělat správně, jen ne žádnou chybu, ochlazuje vztahy. Výchova však znamená třenic, konflikt a harmonii, blízkost a rozmišky. Kde je tření, tam je vřelost, kde žádné není, tam je chlad. Výchova je vřelost, a proto vyžaduje tření. Výchova nefunguje jako jeden proti druhému, jako „já vím všechno nejlépe“ a „já mám vždycky pravdu“. Výchova je společná cesta, která se utváří teprve při chůzi, běhu, bloumání a pochodu. Mohu mít ideu správné cesty – ale budovat ji znamená spíše společnou činnost a společné úsilí než dobře míněná slova.

*Vybráno z knihy
Jan-Uwe Rogge „Děti potřebují hranice“
Ilustrační foto A-TOM Sylvatic, Ostrava*

Problémy dětí – nebo rodičů?

Rozhovor s PhDr. Miroslavem Hudcem,
ředitelem pedagogicko psychologické poradny

Jak vypadá klientela Vaší pedagogicko-psychologické poradny?
Nedávno jsem na Krajský úřad odesílal výroční zprávu. Z ní vyplývá, že cca 90% naší klientely tvoří děti ze základních škol, dvě třetiny z toho z 1. stupně. Přibývá společných žádostí školy a rodičů, převážně se týkají prospěchových problémů – populárních specifických poruch učení zejména. A co dříve téměř nebylo, týkají se nezřídka i dětí s velmi dobrým, ba dokonce výborným prospěchem. Zdá se, že rodičům začalo více záležet na prospěchu dětí, už je patrný i vztah mezi úrovní vzdělání a společenským uplatněním. Na druhé straně to ale také může svědčit o vzrůstající náročnosti české školy, nyní zejména v oblasti jazykové. Slabší děti jsou dost „válcovány“, ty, kterým chybí dobré zázemí, také, a ovšem děti z menšin, jimž chybí na začátku školní docházky nezbytné jazykové a vědomostní minimum. Pro ty by bylo třeba dělat více, než se dělá, i když toho není málo.

S jakými postoji vůči své službě se nejčastěji setkáváte u rodičů?
Ale docela s pozitivními, to vyplývá už z předchozího. Navíc u dětí s poruchami učení je možnost získání příplatku, školy proto z pochopitelných důvodů tlačí na rodiče, vysvětlují výhody (mírnější známkování a další ohledy, péče navíc...), na to rodiče slyší.

Setkáváte se na straně rodičů s nějakými často opakovanými či významnými výchovnými chybami? Jakými? Jak na ně reagujete?

Ano, někdy přehánějí takzvanou samostatnost v učení. Vidí, že dítě moc nerozumí úkol, potřebovalo by znovu věc vysvětlit, trochu pomoci, ale když přece paní učitelka řekla, že už je velké a musí se učit samostatnosti... Jindy v dobré vůli zbytečně přehánějí délku domácí přípravy, chybí rozumné rozvržení práce a odpovědnosti, také nervozity, popohánění, peskování, výčitek při domácí přípravě se někdy nevyvarují. To pak nezřídka vyvolává větší odpor k učení a ke škole než samotná

menší úspěšnost. Snažíme se vysvětlovat, předvádíme, jak má taková správná domácí příprava vypadat. Někdy působí až zázračně, když dítě doma doslova dřeně každodenním nácvikem čtení půl hodiny a více, smí na naše doporučení číst „jen“ 5 minut, a ono se najednou začne v tom čtení zlepšovat. Povolila jakási psychická bariéra. Ale těch obav, které je třeba u rodičů překonat („Prosím vás, jak se může zlepšit při pětiminutových cvičeních, když nepomáhají ani půlhodinová?!“), je stále dost.

Spolupracují nějak s Vámi učitelé?

Jak kteří. Někteří jsou výborní, už před vyšetřením mají sestavený promyšlený individuální přístup, který také uplatňují, docela přesně odhadnou diagnózu, je vidět, že mají vhled do problému, rádi by dítěti pomohli. S těmi je radost spolupracovat. Ale jako ve všech oborech lidské činnosti, najdou se i takoví, kteří by snad raději učít neměli. Ty děti jim jdou zjevně na nervy, problém pro ně není výzvou, aby ukázali, co dovedou, ale důvodem k rezignaci a ke snaze dítěte se zbavit.

Máte nějakou zpětnou vazbu o výsledcích své činnosti?

Většinou ano, řadu dětí vedeme dlouhodobě, zpětnou vazbu tak máme od dětí, jejich rodičů i učitelů – ne ale vždy. Některým činí problém poslat ke kontrole 2 – 3 řádky hodnocení.

Můžete uvést z poslední doby nějaký zajímavý případ, kdy jste skutečně pomohli?

Ano, dítě, které opakovalo 6. ročník a hrozila mu přitom znovu pětka z matematiky – při průměrném nadání. Hoch se neuroticky hroutil, matka s pláčem žádala zvláštní školu. Nakonec se ukázalo, že kvůli delší nemoci před rokem nezvládl učivo rovnic, nepozorný učitel mu dal destimulativku těsně po návratu do školy, pochopitelně byla „za pět“, nesměle dítě se neozvalo a už se vezlo, pětka za pětku, prohlubující se školní neuróza... Protože na doučo-

vání ve škole „nebyl čas“, během pěti sezení jsme rovnice probrali u nás a stal se malý zázrak. Nejenže matiku hoch zvládnul a bez větších problémů pak už školu dokončil, ale dokonce si mi matka při pozdějším setkání stěžo-

vala, že teď doma musí stále počítat rovnice, jak se to chlapci zalíbilo. Poučení? Trochu více pozornosti a citlivosti, a jaké trpké zkušenosti mohlo být dítě ušetřeno!

Napadlo vás, že by kvalitu vaší činnosti mohly ještě zlepšit kontakty s lidmi, kteří se jako vedoucí s vámi posuzovanými dětmi dobře znají – někdy i mnoho let? Už jste takovou možnost využil?

Jistěže ano. Myslím, že docela dobře v tomto smyslu spolupracujeme třeba se skautskou organizací. Je to i proto, že máme osobní kontakty. Jedna naše mladá kolegyně je nadšená skautka, a rovněž tak můj dlouholetý kamarád, zkušený pedagog a skautský činovník. Nejenže spolu některé případy konzultujeme, pochopitelně tak, abychom neporušili zákon o ochraně osobních údajů, ale já často i doporučuji některým dětem práci v Junáku či podobné organizaci. Často jde o chytré, ale společensky trochu nesmělé chlapce a dívky, kteří si pro svou rozumovou vyspělost a intelektuální zájem obtížně hledají kamaráda mezi vrstevníky ve třídě nebo v místě bydliště. Společenská zkušenost mezi skauty (jakési „otrkání“ v tolerantním a přátelském prostředí) je pro ně dobrým můstkem k ostatním vrstevníkům. Nehledě na to, že mnozí získávají v takovém oddílu i celoživotní přátele a dnes tolik chybějící humanistické hodnotové zaměření.

Ptal se Jiří Zajíc

Jiná autorita

Já jim blahorečím

Byl jsem v pionýru, byl jsem v Sokole a byl jsem ve Spartě v lehkooatletickém oddílu. A moje děti tím prošly naplno. Davidovi je 37, Klára je o 5 let mladší a od druhé – třetí třídy chodily do jednoho oddílu, který pořád měnil jméno, jak kličkoval. Byli to vlastně skauti a také něco z lesní moudrosti. Na moje děti to mělo obrovský vliv a já dneska nevím, kdo je vychoval víc, jestli moje žena a já nebo ten oddíl. Ony tomu jednu dobu naprosto propadly. My jsme z toho byli až nešťastní, protože já jsem věděl, že se tam ožení, vdají. Ony se cítily být něčím trochu lepším než ostatní a my jsme to v jednu chvíli vzdali, protože jsme zjistili, že ti jejich vrstevníci, ti jejich rádcové, mají větší slovo než my. Ony se pak staly rádcí, to znáte, jak to chodí. A to prostě naši rodinu změnilo. A pomohlo nám to všem nesmírně. Já nevím, jestli i dnes má skupinová oddanost a věrnost takovou sílu, jako měla tenkrát. Tenkrát měla obrovskou. A já jim dneska blahorečím.

(Z besedy P. Pitharta se zástupci sdružení dětí a mládeže, jaro 2002)

Znovu a znovu se vracím k rádkům Petra Pitharta. Zdá se mi, že obsahují podstatu sdělení v tak koncentrované podobě, že každé další slovo bude jen opakováním či potvrzením téhož.

V době, kdy jsem vedla oddíl, jsem neměla s dětmi ani rodiči problémy. S čím bylo třeba, rodiče pomohli, děti výlety do okolí bavily a námětů pro pestrou činnost bylo dost a dost. Nicméně jsem si nebyla docela jistá, jak moc všechno to, co v oddíle děláme, kluky baví. Roky uběhly a bývalí členové oddílu už mají své vlastní potomky. Po letech potkávám rodiče svých svěřenců a ti mi (teprve teď, abych snad tenkrát nebyla moc pyšná), děkují. Děkuji za to, že v době, kdy si tak docela se svými ratolestmi nevěděli rady, stačilo, co jsem řekla v oddíle. To platilo. A nejen to. Dozvěděla jsem se, že i pro ty, kteří na první pohled nevypadali ze všeho oddílového dění úplně nadšeně, tyhle roky přinesly něco, na co rádi vzpomínají. Ano, je to tak. Brambory na jaře zasadíte a na podzim (v lepším případě už v létě) víte, jak se vám povedly. Ale při výchově člověka se to třeba vůbec nikdy nedozvíte.

Nejen vedoucí, ale i učitelé

O mladých lidech se říká, že své vzory a ideály hledají většinou na předních místech žebříčků hitparád, popřípadě mezi nejúspěšnějšími sportovci. Ale jsou i tací, a není jich zas tak málo, kteří se dovedou rozhlednout kolem sebe a vážit si lidí, s kterými dnes a denně přicházejí do styku. Hvězda na pódiu to má relativně lehké – po dobu vystoupení se pěkně usmívá a vy si můžete být jisti, že už ji zítra nespátříte. Zato s učiteli a učitelkami mají žáci tuto jistotu tak akorát v sobotu a v neděli (a někdy ani to ne). A ve třídách občas dochází i k velice vypjatým

situacím, ve kterých se kantor musí rozhodnout takřka okamžitě a před zraky leckdy třiceti i vícečlenné velepřísné poroty, jakou jen dovedou žáci být, o tom se můžeme dočíst v příbězích, které o zážitcích se svými učiteli sepsali žáci základních i středních škol z celé České republiky (www.zlatyamos.zde.cz). Ve čtvrtek 3. října 2002 byl slavnostně zahájen už desátý ročník ankety o nejoblíbenějšího učitele České republiky **Zlatý Ámos 2003**. Od té chvíle mohou žáci ze základních a středních škol posílat nominace svých oblíbených kantorů. A protože víme, že mezi vedoucími oddílů a klubů je i mnoho učitelů, domníváme se, že členové těchto oddílů mají oproti „obyčejným žákům“ velikou výhodu. Znájí totiž svého učitele – učitelku totiž nejen ze školy, ale mnohem víc ze schůzek, výprav a výletů.

Byť se jedná o ročník jubilejní, pravidla ankety Zlatý Ámos zůstávají stejná jako v letech předcházejících. Příhláška musí obsahovat stručnou charakteristiku kandidáta, popis jedné příhody s ním prožitě a podpisy sta osob, které s návrhem souhlasí. Na malých školách do 150 žáků stačí, když se podepíše alespoň polovina z nich.

Petra Buzková při finále Zlatého Ámose

Příhlášky přijímá občanské sdružení Klub Domino, Na Nivách 314, 141 00 Praha 4 do konce tohoto roku, tedy až do 31. prosince 2002.

Pak je dostane porota, která zkontroluje, zda obsahují požadované údaje a pozve všechny oblíbené kantory na výběrové kolo. Z výběrového kola postoupí do finále už pouze šest kandidátů. Ti se koncem března příštího roku ve veřejné soutěži budou ucházet o titul **Zlatý Ámos 2003**.

Zásadou, které se od počátku pořadatelé ankety drží, je, že školám nelze nařizovat, že mají nějaké učitele navrhnout. Prostě pokud z nějakého kraje nepříjde žádná nominace, tak to sice neznamena, že by tam žádný učitel nebyl velmi oblíbený, ale prostě nebyl žáky navržen a v anketě se z onoho kraje neobjeví nikdo. Zato poměrně velký prostor tu mají právě členové nejrůznějších oddílů či klubů. Právě oni mohou iniciovat třeba místní kolo této ankety a pomoci vyhledat toho nejoblíbenějšího učitele v daném místě. Jak na to? Třeba takhle: Na školní nástěnku namalujte plakát Zlatý Ámos s výzvou, aby žáci školy pomohli zvolit nejoblíbenějšího učitele vaší školy. Pod nástěnku (nebo někam jinam) umístíte schránku, do které budou všichni házet papírky se jménem svého nejoblíbenějšího učitele nebo učitelky. Výzvu také můžete dát do školního časopisu nebo do vysílání školního rozhlasu. Pak už stačí po určité době papírky ze schránky vysypat a přepočítat. Kdo dostane nejvíce hlasů, je Zlatým Ámosem vaší školy. **Schopnější a aktivnější školy mohou volbu udělat ještě zajímavější.** Podle počtu hlasů ze schránky vyberte tři (čtyři, pět ...) finalistů a uspořádejte veřejné finále v tělocvičné škole, aule, místním kině – prostě někde, kde se obvykle konají podobné veřejné akce. Promyslete dobře soutěžní úkoly pro finalisty. Jde o to, aby finále nebylo moc dlouhé a tím nudné, ale také ne moc jednoduché. Věříme, že máte fantazii a úkoly vymyslíte. Nemělo by chybět samostatné vystoupení každého finalisty a vystoupení s dětmi. Nezapomeňte zvolit porotu (měli by v ní být jak žáci, tak dospělí, třeba učitelé nebo i rodiče žáků). Na finále samozřejmě pozvete všechny žáky školy, všechny zaměstnance školy i rodiče žáků. Budou fandit a finále bude mít hezkou atmosféru. Vítěze pak přihlaste do celostátního kola Zlatého Ámose. Vše, co se ankety týká můžete najít na adrese www.zlatyamos.zde.cz.

pal

Domino na cestách

Co se o prázdninách naučíš, v září jako když najdeš. Takto by se dalo upravit známé rčení, aby platilo pro děti, které jsou členy občanského sdružení Klub Domino, Dětská tisková agentura. Zatímco o prázdninách si na letním soustředění kluci a holky na reportéry spíš jen hrají, v září už je všechno doopravdy. Rádio Domino sbalí své rozhlasové studio do auta a hurá na cesty. Natáčí se, stříhá a vysílá. A taky se rokuje. Ve spolupráci s NICEM (Národní informační centrum mládeže) proběhlo na dvou místech také tradiční setkání malých novinářů.

Zastavení první – Pohádkový Jičín

V pohádkovém městě je Rádio Domino již tradičním hostem. Od prvních ročníků sem jezdili redaktori rozhlasového pořadu Domino a když byl pořad v Českém rádiu zrušen, štafetu převzalo občanské sdružení Klub Domino, DTA a jeho internetové Rádio Domino. Bílý domiňácký přenosový vůz už má své tradiční místo na Žižkově náměstí před Městským úřadem. Z něho vedou dráty k amplionům na pěší zóně a na Valdštejnovo náměstí. Celý týden každý den celkem tři hodiny živého vysílání, které připravují za pomoci dospělých dětí, spolupracovníci DTA v Jičíně. Pokud se to někomu zdá málo, ať se jich zeptá, co to dá práce. Když chcete, aby se v pořadech objevily hlasy všech známých osobností, které na festival zavítají, reportáže z doprovodných programů, ankety i zprávy, musíte například s reportážním

magnetofonem celý den obíhat všechna pódia, kluby, divadla, kino, knihovnu, školy, zámecký park, sportoviště a další místa – a natáčet. Ovšem ve studiu vás pak ještě čeká přetáčení, stříhání a stažení. K vybavení rozhlasáka také patří kromě slušné češtiny a výslovnosti vímavost a pozornost, pohotovost a schopnost reagovat na aktuální změny, vytrvalost a trpělivost. A je toho ještě mnohem víc. Odměnou vám pak je to, že příběhne například Marek (to byl náš létající reportér) a udýchaně vyhrkne: „Na náměstí nás poslouchají lidé na lavičkách, pošleme jim písničku;“ anebo poděkování od úplně neznámých lidí, kteří jdou kolem přenosového vozu. Zajistit pohádkové vysílání Rádía Domino je sice náročné, ale zároveň krásné. Na tom se shodli všichni, kteří se na něm podíleli.

Zastavení druhé – Filmový Ostrov

Tentokrát pojízdné rozhlasové studio zaparkovalo v Ostrově. Ano, v Ostrově, nikoli na Ostrově. A nebyl to ostrov ledajaký. Od úterý 17. do pátku 20. září 2002 byl totiž plný kouzel a fantazie. To proto, že se ve zdejším kulturním domě konal 34. dětský filmový a televizní festival, který je pojmenován podle režiséra dětských filmů Oty Hofmana. Organizátoři si řekli, že když už je to festival s přívlastkem dětský, neměli by tu kromě dětí v sále chybět ani sdělovací prostředky, kterými vládnou děti. Přítomna byla místní dětská televize, Sdružení amatérských novinářů (SAN) vydávalo „Ostroviny“ a o rozhlasové zpravodajství se staralo dětské Rádio Domino. U jeho mikrofonu se vystříдалo mnoho známých osobností. Radek, Iva, Eva a David zpovali například herečky Naďu Konvalinkovou a Nelu Výbornou, režiséry Václava Vorlíčka a Dana Svátka. Než můžete zprávy odvysílat, musíte nejprve vypátrat, kde se co děje zajímavého, pak je sepsat a přečíst na mikrofon. Mezitím vznikají rozhovory, reportáže, ankety a recenze. Všechno se, jak jinak, točí kolem filmů. Denně připravovali redaktori Rádía Domino dvě živá hodinová vysílání, která mohli slyšet posluchači nejen prostřednictvím místní kabelové televize, ale také na prostranství přímo před hlavním sídlem festivalu – kulturním domem. Na festivalu nechyběli také zástupci NICEM (Národního informačního centra mládeže) Slávek Hrzal a Radka Páleníková, kteří se snažili malým reportérům při jejich práci pomáhat. Ono je totiž něco docela jiného, když si o psaní či natáčení jen tak povídáte u stolu, a nebo když můžete diskutovat nad konkrétními materiály. A tak se vlastně ostrovské Setkání malých novinářů stalo jednou velkou čtyřdenní tvůrčí dílnou.

(Více se můžete dočíst na www.malenoviny.zde.cz)

A o tom to je... Zkrátka paráááda!!!

Jakub je dvanáctiletý kluk. Přišel s mámou a bráchou do Prahy někdy na jaře z Moravy. Máma si našla práci v supermarketu a bydleli u babičky. V malinkém bytě jich žilo nacpaných 6 a život s babičkou byl nesnesitelný. Nakonec odešli do ubytovny. Sedmnáctiletý brácha si našel přítelkyni a odstěhoval se k ní. Máma si našla přítele a přišla o práci. Jakubovi slíbowała, že s novým tátou budou chodit na houby nebo na ryby a tábořit. Skoro celé prázdniny Jakub proseděl u televize a videoher. Po prázdninách mámu vyhodili z ubytovny. Jakub šel bydlet k bráchovi. Máma o něj už nemá zájem, protože jí překáží. Jakub už nemůže bydlet u bráchy, protože brácha se živi něčím pochybným. Jakub ráno zaspává do školy a klukovská léta už dávno projel.

Jednou zazvonil telefon. „Tady kurátorky pro mládež z Prahy 5... Viděli jsme vaše stránky...“ A tak slovo dalo slovo a vznikl klub. Klub nám ale nestačil. Naším snem byla i práce přímo s dětmi v terénu, na

ulici. S dětmi, které díky svým rodičům prosvihnou nenávratně roky dětství. Šli jsme i do ulic a mohli tak zblízka s pomocí bezvadného týmu kurátorek pro mládež z „Pětky“ nahlédnout do rodin, kde bohužel krachlo něco, čemu se říká rodičovství.

Jirkovi je jedenáct. Maminka se na něho hned po narození vykašlala a o chlapce se starala babička s jejím přítelem. Tak si zvykl jím říkat máma a táto. Babička se o Jirku jakž takž starala, dědeček si chodil do práce přivydělávat a živil rodinu. Jirka dostává nepřiměřené kapesné a jeho výchova i díky věkovému rozdílu za moc nestojí. Jirka je typické dítě ulice, kouří a veškerý volný čas tráví na ulici. Nedávno mu babička umřela, a tak zůstal pouze s dědečkem. Není vůbec jasné, jak děda Jirku zvládne.

Rodina a rodičovství mají být ochrannou tvrzí plnou lásky a otevřené náruče. Občas ale vejdu do bytu, kde v dýmu cigaret a v pachu piva děti splachují dětství anebo se jim mění na nepopsatelné nic. Jsou dva extrémní rodičů: ti, kteří se o dítě zajímají až příliš dlouho do jeho dospívání a tím deformují jeho život,

a ti, kteří se o dítě nezajímají vůbec a je jim jedno, co dítě dělá, s kým se schází a kdo formuje jeho charakter. Ale v momentě, kdy se někdo o jejich dítě začne zajímat, stávají se z nich rodiče starostliví o své „hodné“ děťátko. Na chvíli...

Lucie je deset. Všechny děti ji pomlouvají, nadávají jí, křičí na ni. Ona to vždycky opětuje a končí to rvačkou. Rodiče mají velkou firmu a nikdy nejsou doma. Slušně ji oblékají, dostává velké kapesné. Lucie se s dětmi moc nebaví. Pozornost dospělých upoutává tím, že se stále na něco ptá. Je těžké s ní vyjít.

Vždycky, když jdeme s přáteli ze sdružení ulicemi Prahy, díváme se kolem sebe a pozorně sledujeme děti, které kolem nás chodí. Partičky kluků a holek bezcílně bloumají velkými halami nákupních center a nasávají akční rozměr života kolem sebe. „Tady se totiž něco děje. Je tu sice taky nuda, ale není tak veliká jako doma.“ Když se ptám, co dělají, vždycky odpoví: „Nic, nudíme se.“ Jako by v této upřímné odpovědi skrývali všecko, co nechtějí odkrýt, všechna tajemství, která se dějí za dveřmi jejich domovů, v jejich bunkrech na kraji čtvrtí a v jejich partách skrytých v domech na demolici. Co tedy hledají?

Nedávno mi jedna známá vyprávěla, že v multikině viděla nějakého cizince, který si přímo před ní „kupoval“ asi dvanáctiletého hochu. Uhodilo ji to jasně

do očí. Američan, který platil chlapci všechno, na co si vzpomněl. Pak ji zmizeli z očí... Je tohle náhražka hluboké, opravdové lásky?

Tomáš je desetiletý chlapec. Je velmi živý a neposedný. Maminka pravděpodobně jeho přemíru energie řeší nářezy. Začíná být nevychovaný a drzý. Přestává poslouchat a nerespektuje autoritu. Ve škole se chová jako zvířátko a odmlouvá. Nikdo s ním nemůže delší dobu vydržet, protože je nevladatelný. Maminka odmítá veškerou pomoc všech, kteří by jí pomoci mohli...

Občas mi volá maminka, jestli se mám dobře a jestli jsem se najedl. Dělá to tak i dnes, kdy je mi pomalu třicet. Stál jsem zrovna vedle Jakuba a on mi řekl: „Kdyby tak zavolala máma i mě...“ Poznal jsem, že jediný a spravedlivý recept, který těmto dětem pomůže, je opravdová rodičovská pozornost, která dítě vychovává svým hlubokým tajemstvím rodičovské lásky.

Lukášovi je devět. Bydlí u babičky, které říká maminko. Poslední dobou si na něj ve škole stěžují, že je agresivní a zlobí. Veškerý volný čas Lukáš tráví v jednom velkém obchodním komplexu, kde jen tak nečinně chodí sem tam a nebo hraje Playstation. Na krku nosí v taštičce drahý mobil a párkrát už ho přistihli u drobných krádežích. Babička ho nechce pouštět mezi děti, aby „se nezkažil“, ale že celé dny tráví v obchodáku, jí nevadí.

Láska pozná, čím má dítěti posloužit a kdy má naopak trochu vycouvat. Jestliže je rodina dnes zavalena obrovským množstvím problémů, není čas ani chuť se dětem stoprocentně věnovat. Mám radost, když vidím veselé rodiny s ratolestmi, baví mne sledovat uvolněné tatínky věnující se svým dětem.

A ani nemusí mít drahé auto a peněženku plnou peněz, aby jim mohli budovat krásné dětství. Proto jsem měl radost, když jsem poslouchal žvatlání malého chlapce i jeho trpělivého tatínka v tramvaji, kteří spolu seděli a nezavřeli pusy až na konečnou. I v maličkostech poznám dobrého rodiče, který netáhne své dítě za sebou jako pytel, jež mu nemůže svými malými nožkami stačit a cupitá a cupitá, aby neupadl.

Výchova dětí je tajemství plné fantazie. Jednou z mnoha ingrediencí je i pozornost, kterou dětem věnujeme. Je to i doba, kterou dovedeme naslouchat a povídat si. A z naší strany, tedy těch, kteří rodičům pomáháme (a nebo je nahrazujeme?), je to i čas, který dětem darujeme a pomůžeme jim ho zaplnit něčím zajímavým. V konkurenci s nudou, v konkurenci s akčností ulice a komerčních center, v konkurenci s podivnou rodinou jsme jaksi nuceni obstát a nabídnout prostě něco „bezva“. A o tom to je..... Nebo ne?

Ondra Martinek, Malý princ

Rodiče „našich tomiků“
oslovujeme prostřednictvím oddílového časopisu Stopař, který vychází pravidelně každý první čtvrtek v měsíci. Čtou ho poctivě (i babičky a dědové). Akce pro rodiče moc neděláme, ale když už se k nějaké odhodláme, stojí za to (společný výstup na zříceninu hradu Ronov). Pokud je potřeba odvézt materiál na táboření, stačí požádat, tatínkové jsou spolehliví („Odvezu vám věci kamkoliv, hlavně, když holky budou na víkend z domu“).

Několik maminek se vystříдалo i na letních táborech jako kuchařky (není to žádná psina, postarat se o padesát hladových krků, takovou dovolenou „si dopřát lze jednou...“).
Nacházíme se v období, kdy „staří“ odcházejí a „malí“ přicházejí, a tady to jde pouze přes rodiče. Máme ale skvělé „rodiče“, důvěřují nám, fandí nám – jinak by nám přece své děti vůbec nesvěřili.

Vratislav Florián – Hroch, A-TOM

Snímky ze splutí roudnického cvičného kanálu s rodiči

Co si ochočení rodiče nechají líbit aneb Changes

Pod sloganem „Changes aneb jak donutit naše rovery, aby si alespoň jednou za život pořádně uklidili v dětském pokoji“ se před několika lety v jednom pražském oddíle roverů a rangers – tedy starších skautů a skautek od 15 do 26 let rozeběhla velká akce – jednotliví roveři se na čtyři dny – od neděle do čtvrtka – přestěhovali podle přísně tajného losování do rodiny jiného nebohého rovera...

Dítě za dítě

Je neděle 17. listopadu. Namísto s kytkou na Národní, běžím z rádcáku rychle domů. Shrnuji věci do batohu a nakonec si беру i plán Prahy a adresu. Jedu „domů“, do Podolí.

Svoji náhradní rodinu jsem nikdy neviděla; hlavou mi bleskne, co jim asi tak můžu říct: "Jmenuji se Kučerová a budu u vás bydlet!" Navíc jdu o hodinu později – jsem prostě dáreček.

Jako celou dobu před začátkem "Changes", těším se a zároveň mám obavy. Bude to veselé? Bude to trapné?? Bude to zajímavé???

Vítá mě maminka Trefných a postupně se seznamuji s tatínkem, „svými“ třemi bratry a sestrou, která právě odjíždí do školy do Budějovic. A taky s morčetem Lojzou. Večeříme a potom hrajeme Země město, v kteréžto hře rodina exceluje (až na mě).

Jsou na mě milí. Ale tolik lidí najednou večer doma, neznámé prostředí, cizí postel. Nemůžu z toho spát.

Druhý den se vzpomínám z počátečního šoku. Odpoledne mám nějakou práci v klubovně a taky housle v lidovce a jak tak chodím po Proseku, najednou se mi chce jít opravdicky domů. Udělat si třeba čaj... Je mi zima, do Podolí to nestihnu a připadám si jako bezdomovec.

To všechno mě přejde v okamžiku, kdy se dostanu zpátky do svého dočasného domova. Není tam prázdná a je tam nachystaná večeře – možná trochu materiální, ale v tu chvíli dost podstatné. Už jsem se nejspíš zadaptovala na místní podmínky, na nezvyklou postel, každopádně tu noc se mi spí krásně.

V úterý se už celý den těším, až budu moct jít „domů“. Dokonce tak moc, že jsem v pokušení nejít na večerní rádcák. Středa uteče jako nic a je tu čtvrtek. Čtvrtek znamená, že se večer všichni sejdeme i s rodiči v klubovně, povyprávíme si o svých zážitcích a postřezích a tím vše skončí. Věřte nebo nevěřte, je mi to opravdu líto. Ne, že bych chtěla vyměnit rodinu, jenom mi u Trefných bylo dobře a uvědomuji si, že už nebudu mít příležitost se s nimi takhle setkat.

Prcek

Svačiny, večeře...

V pondělí na schůzce vytahuje Marťan (která teď bydlí u rodičů Bány) obrovskou svačinu, kterou si pochvaluje stejně jako snídani.

Je u toho Bára a stěžuje si: „Mě mamka nedělá ani snídani, natož svačiny!“

Ve čtvrtek byl celý večer oslavován Kraken (dočasný bratr – pozn. red.), protože Báře taky udělal svačinu – byla přinesena dokonce jako předmět doličný.

Pan Horecký si na společné schůzce ve čtvrtek pochvaloval: „Já jsem se tenhle týden tak dobře najed’...“

Káně zažil úplná muka: v pondělí byl doma, tedy jen v garáži, pracovat. Dovnitř se šel jen převléknout. A v kuchyni na stole byl upečený štrůdl! To bylo přemáhání! Ale jelikož správně se doma nesměl ani ukázat, nakonec odolal a ani se ho nedotkl.

Paní Hřebíková měla očividně z Káně radost: „Já tak ráda dělám svačiny, a oni je vždycky zahodí nebo já nevím co, a on Káně si ji vždycky vzal a vypadal, že ji i snědl.“

Káně: „Já mám teď asi o pět kilo víc.“

Změna je život

Zdenda v neděli přesně v 17:00 zazvonil u Rozackých: „Já jsem ten hodný skaut a budu u vás bydlet...“

Lenka přichází do svého nového domova a když zří svého nového sourozence, praví: „Čau, bratře.“

On na to: „Dobrý den.“

Poté, co mu Lenka vysvětlila, že je teď jeho sestra, začal být pěkně drzý: „Vlez si pod stůl!“

„?!?!?!“

„No, ségra tam vždycky leží.“

Káně přichází ke svému budoucímu domovu a zkoumá zvonky. Právě vchází nějaká paní.

„Prosím vás, nebydlí tady náhodou Hřebíkoví?“

„Hm, pojdte.“

„A ve kterém patře bydlí?“

„Já vás tam dovezu.“

Výtah se zastaví, otevře se, přímo proti jsou dveře se jménem: Hřebíkoví. A paní k nim rázně přistupuje, odemkává a vstupuje. Káně s batohem na zádech nevěřícně sleduje dění. Paní promlouvá do bytu: „Vedu vám nějakého pána.“

Pak už se však vynoří známý obličej maminky Hřebíkové: „Ahoj!“

Paní z výtahu (byla to babička, která s akcí Changes rozhodně nesouhlasila) se zmateně poptává: „Ten pán tady bude bydlet?!“

Wrutth způsobil v pondělí poplach, když vyburcoval celou školu, aby našel bráchu s klíčkama – zapomněl si totiž doma seminární práci z angličtiny. (Jeho klíče měl pochopitelně nový „syn“ rodiny Hřebíkovy – pozn. red.)

Pak potkala maminka Hřebíková bývalou Wrutthovu učitelku, která jí vyprávěla o tom, že ho dnes viděla ve škole: „Ten ale vyrostl!“

Paní Hřebíková ji ale přesvědčovala, že to určitě nebyl on: „On už u nás nebydlí...“

Wrutth si pobyt u Horeckých v Počernicích velmi pochvaloval: „To byla pařba!“

Shodl se tak s tvrzením jednoho člena rodiny Horeckých, který o něm pravil: „To je děsněj pařan. Přišel, viděl počítač a zased. No, aspoň nám trochu pročistil počítač.“

(Jmenovaný je tč. správcem počítačové sítě v jedné velké neziskové organizaci – pozn. red.)

Precek připravila pro Báru domácnost opravdu dokonale – vše pečlivě popsala malými cedulkami typu „toto je lednička“, „toto je okrasná pračka“. Jako nejlepší byla ohodnocena cedulka na vysavači „luxují 3x denně, obzvláště v listopadu“. Cedulek nasbírala Bára celkem 86.

Káral zažil velkou změnu: „...No, my jsme taková rychlá rodina, každou chvíli někdo příběhne, odběhne... no, a u Císařů je takový klídek, tam jsem běhal jenom já.“

*Podle časopisu RBR Banana Times, Junák
Ilustrační foto Joviš – z roverských kurzů Fons*

Rodiče a náš oddíl

Z dlouhodobých zkušeností vím, že vztah oddílu (třeba zrovna turistického-tábornického) a rodičů se liší oddíl od oddílu, případ od případu. Náš oddíl je v tomto trošku specifický, protože „využívá“ rodiče ke spolupráci opravdu velice málo. Není to tím, že bychom se neměli rádi, ba myslím si opak, že se navzájem tiše uznáváme a vzájemná setkání (např. na táborovém návštěvním dni) provázejí v naprosté většině úsměvy. Důvod u nás je jinde. Systém našeho oddílu zaručuje dostatek dospělých odchovanců, a tudíž nemáme problémy s tím, že bychom měli nedostatek „dospěláků“ a vedoucích na akce, výpravy či tábory. Navíc vedoucí, kteří prošli oddílem od malička, celou jeho strukturou, jsou vždy cennější a znalejší poměrů, než přichází „z venku“. Ale aby to nevypadalo, že se rodičů straníme. Někteří rodičové s námi jezdí i na akce se svými dětmi, ale v naprosté většině to jsou bývalí členové našeho nebo spřáteleného oddílu, kterým oddíl a poměry v něm nejsou cizí. Další akcí, kterou občas pořádáme, je týdenní tábor rodičů s dětmi na našem táborovém místě, kam jezdí ti nejstarší a opravdu i ti nejmenší (běžně jsou k vidění kočárky a plenky). Je třeba říci, že cena tábora je pouze „za jídlo“.

A v neposlední řadě nabízíme rodičům, že mohou s námi zůstat na táboře celý „návštěvní víkend“, ale na oplátku si musí přichystat program na nedělní olympiádu včetně diplomů a případně i cen. Jsme rádi, že toho mnozí využívají.

program je příliš bohatý a náročný. Tiše závidíme oddílům, kde rodičové z pozice sponzora přispějí na materiál či jinak do oddílového rozpočtu. Takové rodiče mezi sebou bohužel nemáme... Obzvláště v sociálně slabé Ostravě a okolí je takovýto mecenáš vzácností.

Ale aby to neznělo všechno idylicky. Nejenom z časových důvodů náš oddíl nepořádá pro rodiče více akcí. Někdy je v tom i výchova. Například před návštěvním táborovým dnem rozvěšujeme po celém táboře cedulky s prosbou, že „zde se nekouří“ – po zkušenostech z minula, kdy jsme vždy sesbírali hromádky nedopalků a plíšků rozházených po tábořišti... Neměl bych to říkat nahlas, ale v mnohých případech si myslíme, že naše členy vychováváme v mnohých aspektech jinak a snad i lépe, než rodina nebo škola...

Rosta Kašovský, Čmoudík, Ostrava, A-TOM

*Ilustrační snímek z „dřevěné brigády“
kutnohorských tomiků*

Každoročně se u nás koná řada přehlídek dětských souborů i sólistů, mnoho festivalů lidových písní a tanců. Většinu z nich pořádá Folklorní sdružení ČR nebo některé z jeho 17 regionálních sdružení. Nejvýznamnější celostátní přehlídkou pro dětské zpěváky a zpěvačky lidových písní – sólisty je u nás soutěž nazvaná Zpěváček a na Slovensku Slávik. Vítězové pak mají možnost uplatnit své umění v různých vystoupeních, ale i na velkých koncertech, tak jako se to poštěstilo letošním vítězům – koncem září v Kongresovém centru v Praze s Evou Urbanovou a Petrem Dvorským.

Rodiče a folklor

Rodičů Filipa Koziela z Českého Těšína, vítěze české soutěže Zpěváček, jsme se zeptali:

Čekali jste úspěch svého dítěte? Takový úspěch našeho syna jsme nečekali.

Co jste všechno museli dělat pro to, aby váš syn dokázal tak krásně zpívat a ještě tím dělat radost druhým?

Přišlo to prostě samo. Ne nadarmo se říká, že těhotná

žena má ještě nenarozenému dítěti zpívat večer ukolébavky. Manželka starším dcerám před spaním zpívala lidové písně a možná, že si je syn prostě oblíbil již tehdy.

Kdo vám v tom pomáhal? Škola? Folklorní sdružení? V mateřské škole vedli děti ke zpěvu lidových písní a vyprávěli jim o různých lidových tradicích.

Projevilo se úspěch vašeho syna nějak na jeho celkovém chování? Postavení mezi ostatními dětmi?

Náš syn má rád lidové písně našeho regionu a tak si je prostě zpívá. Kamarádi vědí, že rád a hlasitě zpívá a ten jeho úspěch mu přejí. A malí kluci chtějí být takoví jako „velký Filip“.

Myslíte si, že váš chlapec bude moci své nadání pro zpěv uplatnit i v dospělém životě? Jak? Podporovali byste ho, kdyby se chtěl zpěvem živit?
Co bude v budoucnu, nemůžeme vědět. Je ještě dítě a neprošel mutací. Kdyby se chtěl živit zpěvem, určitě bychom jej v tom podporovali.

Jak se Vám líbil závěrečný koncert vítězů?
Byl pro nás velkým zážitkem. Oba orchestry lidových nástrojů (Orchester lidových nástrojů Slovenského rozhlasu a Orchester lidových nástrojů Vojenského uměleckého souboru Ondráš Brno – pozn. red.) hrají báječně a člověk ztrácí pojem o čase, když je slyší. Celkový dojem obrovského pódia i hlediště velkého sálu je nepopsatelný.

A máte nakonec nějakou radu pro ostatní rodiče, jak rozvíjet v dětech touhu i schopnost krásně zpívat? Zpívat co nejdříve už malým dětem. Každý region má svoje písně, které jsou velmi krásné. Doporučujeme rodičům zpívat společně s dětmi všude, kde to jde: doma, na procházce, na výletě, v lese, na horách. Říká se, že člověk má píseň svého regionu zakódovanou v genech.

Ptal se Jiří Zajíc

Společně s rodiči

Je to už pár let, co mne přátelé z roverského kmene pozvali na „výpravu s rodiči“. Jela jsem tam i se svými dvěma malými dcerami jako „rodič náhradník“. Výpravy kdesi na Brdech se účastnili nejen -náctiletí členové a členky oddílu, ale především jejich rodiče a sourozenci nejrůznějšího věku. Po seznamovací úvodní hříčce jsme byli rozlosováni „do rodin“ – pochopitelně tak, aby vlastní rodinní příslušníci byli pokud možno v cizích rodinách. A pak už nás čekala řada úkolů – od společného zpěvu po vzájemnou výuku vázání uzlů. Když jsme se trochu otukali a vžili se do přidělených rolí, čekala nás debata, v níž každá rodinná rada měla po svém vyřešit ožehavé téma: sedmnáctiletá dcera se svěřila s tím, že je v jiném stavu. Co uděláme? Vzpomínám si, že „ta naše dcera“ chtěla přesto dál studovat, měli jsme malý byt a ne zrovna velké příjmy... Nakonec se ukázalo, že všichni rodiče jsou ohromně tolerantní, obětaví a rodiny velmi soudržné – škoda jen, že to bylo jenom na jediný den...

Káča, Praha, Junák

Ilustrační foto José z roverských kursů Fons

Oddíl kontra rodiče?

Dívám-li se na to s odstupem let, byli rodiče mých dětí z oddílu naprosto skvělí. To jen nováčci občas museli místo výpravy k babičce nebo v době schůzky kupovat zimní boty... pak rodiče obvykle brzy přesvědčili, že oddílová akce je nedotknutelná a omluvou je jediné nemoc.

Ale možná to byl přece jen trochu soubor – kdo z nás bude mít na děti větší vliv...

V oddíle totiž panovaly určité zvyklosti, zákony psané i nepsané, třeba že nikdo nemluví hrubě – a doma pak byli okřikováni i rodiče.

Z pohledu rodičů jsme asi také byli někdy na jejich děti moc přísní, tvrdí...

Například kvůli návštěvním dnům. Naše tábory trvaly čtyři týdny – ale ne všichni rodiče byli ochotni nebo mohli v návštěvní den přijet. Taky proto, že jsme občas tábořili až na Slovensku. Ti, kterým nikdo nepřišel, pak byli smutní... a tak jsme prostě návštěvní dny zrušili. Tu a tam jsme pak zažívali drobné rodičovské „přepady“ – třeba za vůdcovským stanem se našly dva obří melouny nebo pekáč buchet, ale táborová hlídka nikoho neviděla. Výjimku jsme učinili jen jednou, když tábor trval pět týdnů – a my jsme uspořádali pro rodiče velkou slavnost s countrybálem. Nedostatek návštěvních dnů jsme se snažili vyrovnat alespoň podzimní schůzkou rodičů, kde se promítala spousta diapositivů z tábora, a oni mohli obdivovat své ratolesti, jak střílejí z luku, vaří oběd, jezdí na koni nebo jak jim to sluší v indiánském malování.

A pak nám rodiče občas vyčítali výpravy, tedy spíš jejich množství a délku. Jezdili jsme co dva týdny, od pátku do nedělního večera a za každého počasí. Pokud to šlo, spali jsme venku, pod celtáky. Tu a tam ve školách, v sokolovnách... A taky nám ti hodní rodičové v zimě půjčovali chaty a chalupy. I dnes obdivuji jejich odvalu při představě, že horda dvaceti děcek vtrhne do jejich poklidné chaty. Nebo na družinovou schůzku do jejich bytu plného vzácných pamětihodností...

Babičky a maminky se zapojily do šití tehdy nedostupných celt... do přešívání družinových típí...

To, že si děti na tábore budou samy vařit, byla samozřejmost. A tak se to taky musely naučit. Rodiče pochopitelně měli potvrdit, že dítko zvládá několik základních pokrmů včetně krájení chleba...

a maminky směly jen radit. Jednou za čas jsme se na jejich kuchařské umění přišli podívat k nim domů – a při té příležitosti si popovídali s rodiči. Pravda – dnes nechápu, kde jsme na to brali čas...

Taky jsme se scházivali s rodinami oddílových členů na Štědrý den na Půlnoční – třeba u Jakuba na Starém Městě nebo ve Vítě na Hradčanech... A občas se šlo na koncert nebo do divadla – samozřejmě zase s rodiči, pokud tedy chtěli.

Dnes už mnozí členové mého oddílu sami mají děti – a když tu a tam někoho

z jejich rodičů potkám, nezapomenou podotknout, jak díky oddílu se z toho jejich syna stal samostatný mladý muž, a jak se v oddíle naučil to či ono, a že dodnes jejich dcera vzpomíná...

A tak doufám a věřím, že i ti dnešní oddíloví rodiče jsou fajn, a když vidí, že činnost, kterou jejich děti provozují v klubu, oddíle, souboru či kmene, je smysluplná, také pomohou, poradí, půjčí, odvezou...

Michala Rocmanová – Káča, Junák

foto Ze-hnje-she-kha Praha Karel Jiskra a Káča

Proč mám rád své oddílové rodiče aneb

Podporujte svého šerifa

Oddílové rodiče si vedoucí nevybírá. Dostává je na předěl podle toho, jaké se mu podařilo získat do oddílu děti. V trojúhelníku vedoucí-dítě-rodič plní rodič roli šerifa. Rozhoduje o trestech za zločinné činy svých potomků nejlépe domácím vězením v době výpravy. Mnoho šerifů je oddílová smrt.

Ale naštěstí ne všichni rodiče jsou ochránci mravů. Strašné dítě může mít úžasně všichni včetně vedoucího a lze úžasných rodičů využít. Tahle maminka ušije dobový oděv pro klání rytířská, onen tatínek odveze loď a nebo třeba rodiče jedou s oddílem na výpravu na hrad, kde dělají rozhodčí a pomocníky. Nutno dodat, že bez toho, že by z nich měli pupínky děti cizí nebo dokonce i vlastní!

A k nezaplacení jsou stateční rodiče, kterým přivezete dítě s dírou v hlavě o délce 10 cm, a oni neuškrtní vás, ale s klidem okomentují kvalitu svého potomka slovy: „Ty seš takovej kuň, Radku!“

Nebo takoví, kteří se nechají uprostřed noci vzbudit telefonem, když stojíte u pichlého kola auta, jehož vlek naložený loděmi má být ráno na opačném konci republiky na závodech, a zjistíte, že se svým heverem to kolo vyměnit nezvládnete, a přijedou pomoci.

A pro to všechno mám své oddílové rodiče rád.

Drake, Ostrava, Junák

Léto Malého prince

Rolf 2002

Hned na začátku prázdnin se Malý princ vrhl na dvě akce, které probíhaly souběžně a přitom každá byla úplně jiná. S menšími kamarády z klubu Malého prince na Praze 5 jsme vyrazili do Hostýnských vrchů na čundřík po stopách nebezpečných teroristů na Lukově a starší kluci a holky z dětského domova Sazená a Smolina a kamarádi z rodin se sešli na hradě Lukově pracovat jako Človičci pomocníci. Maminky byly již předem připravené na fakt, že se vrátí podivné blátivé koule.

Z Holešova jsme vyrazili nahoru do hostýnských vršků směrem k Rusavě. Musím ocenit všechny Rolfisty, protože jsem myslel, že po první noci odpadnou.

Všichni statečně šlapali (i Cibulka, který za batohem nebyl ani vidět). Někdo sem tam zakváká, že ho něco škrtí, že už nemůže a tak, ale ve skutečnosti to tak nemyslel. První noc jsme přespali kousek od chatky nad Holešovem. Jedni hodní manželé nám dali vodu a spoustu dobrot z místních čokoládoven. Přišli se na nás dokonce podívat, jestli něco nepotřebujeme. Noc byla krutě mrazivá, ale přežili jsme. Ráno ten hodný pán řekl, že je policista.

Pokračovali jsme na Rusavu, koupali se v bazénu se šeredně studenou vodou a pili kofolu.

Šlapali jsme dál, kousek po kousku blíž k Lukovu. Přešli jsme Tesák a našli úžasné místo s výhledem na Hostýn. Celý den lilo a lilo. Volali jsme „Oskare vylez!!!“, ale vylezl až večer v Lukově. To už jsme byli v klubu důchodců, kam nás poslal pan místostarosta, když se na nás podíval.

Další den jsme se vplížili na hrad Lukov. Večer jsme rozložili tábor pod hradem a opékali kuřátka. Libá vůně přilákala vyhladovělé teroristy a ukradli nám kuřátka i s námi.

Nakonec všechno dobře dopadlo a z nepřátel se stali bráchové a kámoši. Pár dní jsme ještě pomohli na hradě a chodili se koupat a skákat ze stavidla.

Mravenec a Ondra, Malý princ

Merlinovo tajemství.....

Fara ve Svaté Maři se proměnila v hrad Kamelot, vojenský stan za farou se stal královskou hodovní síní a kluci a holky od Valašských Klobouků, Prahy a Sazené mohli vejít za svitu ohnivých pochodní do království krále Artuše.....

Artušova zem se rozprostírá mezi lesy a vesnicí. Každé ráno se otužilci vypravili do ledové nádrže vykonat Elixír otužilosti. Artuš odměňoval svá pázata za nejrůznější odvážné činy elixírem, kterého mohli okusit ze vzácného kalicha. I královská pokladna byla štědrá a chrlila zlaťáky a stříbrňáky těm, kteří je zasloužili. Kdo zlobil, točil ruletu a mohl si vytočit milost nebo i popravu vodou. Každý večer král pasoval své věrné rytíře a těšil se, až projdou všemožnými zkouškami, že zasednou spolu s ním u kulatého stolu. Jenže ten čas byl ještě daleko a spousta divokých zážitků ještě byla před námi.

Na mapě země krále Artuše pomalu přibývaly královské prapory. Královské družiny No name, Brazílie, Amazonia a Rudí jezdci bojovaly a zabíraly svými prapory co nejvíce území. Mapa se střídavě

modrala, červenala, zelenala nebo žloutla. To podle toho, jaká byla nálada, jak vařili kuchaři a jak se družiny snažily.

Kluci z vesnice nás pozvali na fotbal. Hráli jsme na hřišti ve Štítkově a vyhráli to. Kluky jsme pozvali na colu do hospody. Tým krále Artuše s kouzelníkem Merlinem chrtil kouzla dne i noci. Někoho to bavilo víc, někoho míň a radši si šel dát za památný strom čoudu z nikotinové trubičky.

Dva nejmenší kluci Tom a Olda se prošli v kopřivách a získali elixír bolesti.

Druhý týden nás jednu noc obklopil stín černých sil. Temné síly vnikly i do fary a... po divoké honičce po vesnici jsme akci zabalili pro příliš akční průběh, který by se nemusel líbit lidem ve vesnici.

Král Artuš i jeho koruna a meč přežili puč kuřáků, kteří se bouřili proti královskému výnosu o absolutním nekouření.

Pomalou se blížil konec a královský kuchař připravil hostinu. Na stan padaly těžké kapky dlouhých lijáků a království hodovalo v hodovní síni. Tři rytíři kulatého stolu seděli kolem krále. Knížata a baroni si tak narvali břicha, že se nemohli ani zvednout z kari-matek. Krkání bylo výjimečně povoleno.

Kolem nás voda zaplavovala Jižní Čechy a Svatá Maři mokvala. Dramatický návrat do Prahy a na Moravu byla nejakčtenější hra celého tábora. Moraváci ještě včas odjeli a různými kličkami se dostali domů. Pražáci zůstali uvěznění a museli pro ně přijet dobří otcové dvou vedoucích. V noci kolona tří aut hledala skulinku na Prahu. Nakonec jsme ji našli, ale kousek před Prahou se nám zavařila Škodovka s věcmi z tábora. Pomohl zase jeden tatínek a odtáhl ji do bezpečí. Kolem půlnoci jsme rozdávali děti rodičům po Smíchově.

Po půlnoci se v nás uvnitř rozprostřelo podivné prázdno. Znáte to? Na jednu stranu toužíte, aby už byl konec, ale jak to skončí, popadne vás v srdci podivná bolest a touha pokračovat a pokračovat...

A tak pokračuji, sedím u počítače a v duchu si promítám úžasné kluky a holky, kteří s Malým princem putovali královstvím krále Artuše, občas ho našťvali, ale vždycky to byli kamarádi. Díky Oldovi, Tomovi (vydržel to i bez rodičů), Míše, Terezce, Kájovi, Martinovi, Honzovi, Dungovi, Zdeňkům, Romanovi (nechtěl jet a pořád nám to připomínal), Žanetě, Janě (naši kronikářce), Lukášovi, Láďovi a všem rádcům a rádkyním.

Ondra Martinek, Malý princ

Klub Generali – společník pro váš volný čas

Když se řekne klub, vybaví si většina lidí prostor, kde se scházejí ti, kteří mají něco společného. Chtějí se bavit, něco se dozvědět a možná také získat i nějakou tu výhodu oproti těm, kteří zůstali venku před klubovými dveřmi. Lidé, kteří jsou členy právě Klubu Generali, spojuje péče pojišťovny Generali – péče v oblasti pojištění všeho, co je jim blízké. Generali Pojišťovna a.s. se tak snaží naplnovat konkrétním obsahem svůj nový reklamní slogan „Žijeme s vámi“.

A co konkrétního Klub Generali svým členům přináší?

- **Členskou kartu**, kterou jako klient pojišťovny Generali získáte na základě vyplněné přihlášky. Je dostupná na všech pobočkách pojišťovny Generali nebo je možné si o ni napsat na www.generaliz.cz. Doporučujeme pak tuto kartu mít stále při sobě, protože nikdy nevíte, kdy využijete široké nabídky výhod člena Klubu Generali.

- **Klientský časopis G-Magazín**, který je členům Klubu Generali automaticky zaslán zdarma přímo na konkrétní adresu. Členové klubu pak mají dokonalý přehled o veškerém aktuálním dění v pojiš-

fovně Generali a o všech akcích, které jsou pro ně připravovány.

- **Výhodné nákupy** po předložení členské karty. V současné době mohou členové Klubu Generali uplatnit zajímavé slevy na více než 800 prodejních místech v celé republice! Katalog obchodních partnerů poskytujících zmíněné slevy vychází dvakrát ročně jako příloha klientského časopisu G-Magazín a nabídka sortimentu je opravdu velmi široká.

- **Program pro volný čas**, který členové Klubu Generali mohou trávit na klubových akcích společně se svými blízkými. Pro členy Klubu Generali organizujeme dálkové

pochody, cykloturistické výlety, zábavné show. Dále zajišťujeme pro své členy pozvánky na různé kulturní, společenské či sportovní akce. K aktivitám Klubu Generali patří prostě vše, co souvisí se zdravým životním stylem.

- **Prekvapení** formou dárků a nejrůznějších soutěží o zajímavé ceny

Členství v Klubu Generali je jako pozvání do rodiny, kde vládne přátelské ovzduší a atmosféra pohody. Naším cílem je nabídnout členům Klubu Generali vždy něco navíc – zajímavé akce, slevy a bonusy, speciální nabídky a různé soutěže o hodnotné ceny. Pokud tedy máte zájem o více informací o členství v Klubu Generali, podívejte se na naše webové stránky www.generaliz.cz, nebo volejte naši informační linku 800 150 155.

Ing. Renata Werliková
Marketing servis

Generali Pojišťovna a.s.

Generální ředitelství
Bělehradská 132, 120 84 Praha 2
Telefon 221091 000
Telefax 221091 300
Bezplatná infolinka: 800 150 155
E-mail: servis@generaliz.cz
Internet: www.generaliz.cz

ÁMOS nikoli zlatý, ale MOKRÝ

Pocit potřeby pomáhat postiženým často opadá stejně rychle jako hladina letošní velké vody. Proto přichází občanské sdružení Klub Domino, Dětská tisková agentura ve spolupráci s MŠMT ČR s následující iniciativou. Držitelé titulu Zlatý Ámos, Klub Domino a MŠMT ČR vyzývají podniky, podnikatele a další subjekty, aby si ze seznamu škol (je přístupný na www.msmt.cz nebo na www.mokryamos.zde.cz) postižených povodněmi vybrali jednu (nebo i více), které pomohou při odstraňování škod a vybavení nábytkem a pomůckami. Pomoc může být buď jednorázová nebo dlouhodobějšího charakteru. Iniciativa Mokrý Ámos byla veřejnosti představena 3. října 2002 na výstavě Vzdělání a řemeslo v Českých Budějovicích při návštěvě ministryně JUDr. Petry Buzkové. V březnu 2003, při korunovaci Zlatého Ámose, proběhne zároveň slavnostní vyhlášení podniků, které se nejvíce zasloužily o obnovu poškozených škol a ocenění pedagogů, kteří se obětavě zapojili do likvidace povodňových následků. „Název akce – MOKRÝ ÁMOS – je odvozen od dnes již populární ankety o nejoblíbenějšího učitele ČR Zlatý Ámos. Zároveň je symbolickým vyjádřením vztahu veřejnosti ke škole. Každý pedagog, který učí ve škole postižené záplavami, v budově, která ještě není zcela opravená a vybavená pomůckami, musí na zajištění kvalitní výuky vynaložit mnohem více úsilí, obětavosti, lásky a pedagogického umění. Stává se tak Mokrým Ámosem,“ říká Slávek Hrzal, předseda Klubu Domino – DTA a dodává: „Za deset let, po které pořádáme Zlatého Ámose, jsem se setkal s desítkami báječných kantorů. Tak báječných, že děti jsou pyšné, že právě takový učitel – učitelka je učí. Jsou to lidé, kteří neučí pouze tomu či onomu předmětu, ale jsou žákům vzorem, rádcem i pomocníkem v životě vůbec.“
informace: Klub Domino, Na Nivách 314, 141 00 Praha 4, telefonicky na číslo 241 484 321 či mailen: dta@cmail.cz, nebo na www.mokryamos.zde.cz

ARCHA

Zpravodaj ČRD M o výchově
a využití volného času dětí
a mládeže

Registrace Ministerstvem kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13A/A8, ISSN 1212 - 5016
Podávání novinových zásilek povoleno Českou
poštou, s.p., odštěpný závod Přeprava, č.j.
1259/99 ze dne 29. 3. 1999
Redakce: Mgr. Jiří Zajíc, Michala Rocmanová ak.
mal., Jakub Kořínek

Adresa redakce:

Česká rada dětí a mládeže
Senovážné náměstí 977/24, 116 47 Praha 1
tel: 234 621 379, fax: 234 621 541
e-mail: archa@adam.cz
IČO: 68379439

Sazba a lito P. Komárek LOTOS o.p.s.
Tiskne TG TISK s.r.o. Lanškroun
Fotografie z archívů členských sdružení ČRD M
Příspěvky přijímáme nejlépe ve WORD 7.0
Vychází 10x za rok

Letní srazy TOM

První týden prázdnin patří srazu slovenských tomíků – letos se konal v Bátovcích na jihu Slovenska. Účastníci této akce pořádané pro 500 slovenských a 80 českých členů turistických oddílů si odsud odnesli spoustu zážitků. Kromě výletů a koupání v nádherné přírodě, návštěvy jeskyní a jarmarku lidových řemesel měli i neobvyklou možnost prohlédnout si jadernou elektrárnu v Mochovcích.

Český sraz tomíků se letos konal už po jednadvacáté, a to ve dnech 16. – 26. 7. v srdci Českého ráje za účasti tři stovek tomíků. Do širokého okolí vedlo 13 tras od Prachovských skal až do Krkonoš. Na ně se vydávaly oddíly v doprovodu zkušených průvodců.

VIII. Mezinárodní mistrovství

v turistickém závodě se letos 7. září konalo v Kralupech nad Vltavou. Organizátoři museli přesunout a upravit trať závodu z vytopené oblasti. Díky povodni se snížil počet účastníků, zvláště zahraničních. Mezi 173 závodníky bylo 78 Slováků, z původně přihlášených polských, ukrajinských a německých boreců nepřijel nikdo.

Skautské dny v Olomouci

Atmosférou Divokého západu voněly 20. a 21. září olomoucké Čechovy sady. Skauti zde představovali veřejnosti svou činnost při šestém ročníku Skautských dní, kterých se letos aktivně účastnilo asi 250 skautů a skautek z 34 oddílů, byla zároveň připomínkou 90. výročí založení skautského hnutí v našich zemích. Na akci volně navazoval varhaní koncert v kostele svatého Michala jehož výtěžek byl věnován na podporu účasti naší výpravy na jamboree v Thajsku.

Táborecká stezka

Česká rada Pionýra uspořádala 21. září v Hrachově 9. ročník celostátní Táborecké stezky, určené pro děti a mládež ze všech koutů republiky. Účast-

ní, kterých se sem sjelo více než 200, soutěžili v různých táboreckých znalostech ve smíšených tříčlenných družstvech. V rámci akce proběhly také ukázky výcviku služebních psů a činnosti záchranného hasičského sboru ze Sedlčan.

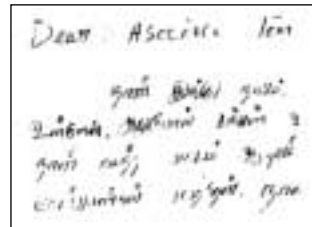
Den dobré vůle

Skauti a skautky již tradičně během Dne dobré vůle 23. září vybírali peníze na odstraňování následků ničivých povodní v zařízeních pro opuštěné a handicapované děti, které nyní strádají často více než dospělí. Celkem bylo ve 38 městech republiky vybráno 583 720,81 Kč. Junák je při organizování sbírky na Den dobré vůle jediným partnerem Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové.

Pro ROCK

V sobotu 12. října proběhl v Paláci Akropolis II. ročník přehlídky rockové hudby Pro ROCK. Akce, kterou organizačně zajišťovala pionýrská skupina Veselí Medvědi z Prahy 9, se setkala s mimořádným zájmem mladých hudebníků. Hudební přehlídka rockové hudby je součástí soutěže Pionýrský Sedmikvítek, která vychází z kulturního programu činnosti sdružení. S tím nejzajímavějším, co se v letošním ročníku urodí, se bude moci veřejnost seznámit na koncertě Děti Dětem v době pololetních prázdnin – 1. února 2003.

Tomíci mají dítě v Indii

Asociace TOM finančně přispívá na vzdělání indického chlapce jménem Bascar. Vedení školy dárčům za to v pravidelných intervalech zasílá nejen zprávy o jeho studijních výsledcích, ale také kresby, osobní poděkování a překlad těchto dopisů v angličtině.

Mnoha dětem z takzvaných rozvojových zemí by se dalo takto naprosto konkrétně pomáhat, kdyby ovšem pozornost médií nebyla přitahována spíše megalomanskými mezinárodními konferencemi a zprávami černé kroniky. Víme také, že podobně „adoptovaly“ potřebné děti i některé skautské oddíly a střediska.

Modrá flotila

se jmenuje letošní ročník soutěže družin, klubů a oddílů, která právě začala. Úkoly inspirované první dobrodružnou plavbou kolem světa jsou někdy recesní, jindy vyžadují trochu šikovnosti či postřehu. K prvním úkolům se přihlásilo již 110 posádek z různých sdružení – z Junáka, A-TOM, Duhy a další přihlášky stále chodí. Soutěžít mohou i rodinné dvojice. Chcete-li se také zúčastnit, nic není ztraceno. Pravidla soutěže a první úkoly najdete na www.skaut.cz/nove/tdc – v odkazu Časopisy/Modrá flotila.